

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne izvenredne nedelje in praznika. — Inerati do 60 petih vrst A Din 2, do 100 vrst A Din 2.50, od 100 do 300 vrst A Din 3, večji inerati petih vrst Din 4.—. Popust po dogovoru, inerati davek posebej. — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 14.—, za inozemstvo Din 25.—. Rokopis se ne vrača.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 7 — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101, SLOVENJ GRADEC, Slomškov trg št. 5. — Pošta hranilnica v Ljubljani št. 10.351.

Razprava o ameriški pomoči Angliji

Včeraj je reprezentančna zbornica končala načelno razpravo o Rooseveltovem zakonskem osnutku, danes pa se prične v plenumu splošna debata o izpreminjevalnih predlogih

Washington, 6. febr. n. (UP). Reprezentančna zbornica je sinoči zaključila načelno razpravo o Rooseveltovem zakonskem načrtu o vojaški pomoči Angliji in ostalim vojujočim se demokratičnim silam. Po seji so tajniki posameznih parlamentarnih frakcij novinarjem izjavili, da bo zakonski načrt nedvomno sprejet z ogromno večino glasov. Zbornica je včeraj sprejela tudi zakonski načrt o kreditih za 200 novih manjših bojnih ladij za ameriško vojno mornarico. Zakon bo uveljavljen, čim ga prezident Roosevelt podpiše.

Washington, 6. febr. j. (Ass. Press). Danes se prične v plenumu reprezentančne zbornice splošna debata o izpreminjevalnih predlogih k Rooseveltovemu zakonskemu načrtu ameriške pomoči Angliji in in demokratičnim silam. Računajo, da bo debata trajala kakor dva dni, ker ni pričakovati prvotno najavljenih obstrukcijskih govorov intervencionističnih poslancev.

Zunanje politični odbor senata se zmerom proučuje Rooseveltov zakonik načrt skupaj z izpreminjevalnimi predlogi. Svoja strokovna mnenja so doslej podali pred odborom številni ameriški finančni in vojaški strokovnjaki.

Včeraj je med drugim podal svoje mnenje prof. univerze v Rochesteru Valentin, ki je zlasti analiziral sposobnost ameriške letalske industrije, ki bo morala v bodoče delati s tempom, kakršen se doslej je nikoli in nikjer na svetu ni zahteval od letalske industrije. Valentin je izrazil mnenje, da bo organizacijska sposobnost voditeljev ameriške industrije to težavno nalogo v polni meri ter v določenem času izpolnila.

Podatki demokratskega senatorja Whelerja

Washington, 6. febr. j. (Ass. Press). Silno pozornost v ameriški javnosti je zbujala izjava demokratskega senatorja Whelerja, ki je v nekem razgovoru trdil, da razpolaga s popolnoma zanesljivimi informacijami, po katerih ameriška armada trenutno ne razpolaga niti z enim samim letalom, ki bi bilo dovolj zahtevam moderne vojne.

Wheler je izjavil, da je ameriška letalska industrija v letu 1940 producirala v celoti 2884 vojaških letal vseh vrst, 2308 letal je bilo od te proizvodnje dobavljenih Angliji in drugim državam in le 576 jih je bilo dobavljenih ameriški armadi. 1. januarja letos je ameriška kopna vojska razpolagala s 639 letali, od katerih je 91 težkih bombardnikov, 38 srednjevelikih in 6 lahkih bombardnikov, eno lovsko letalo (kombinacija lovca in borbenika) ter 212 navadnih lovskih letal. Izvidniški oddelki so nadalje razpolagali z 231 letali, med katerimi jih je 14 posebne vrste, 46 letal je na razpolago za vojaške transporte. Od vseh teh 639 letal po Whelerjevemu mnenju niti eno ni sposobno za borbo v moderni zračni vojni, ker nobeno ni opremljeno niti z avtomatizirano zapirajočimi bencinskimi tanki, niti nima zadostno zaščitnih ranljivih delov ter ne razpolaga z dovolj močnim strelnim orožjem.

Ako vojni minister Stimson sam navaja, da ima ameriška kopna vojska 650 letal, potem je pač temu številu pristel še nekatera letala, ki niso bojna letala, marveč le vojaška letala za taktično službo.

Wheler je še pripomnil, da je po njegovih informacijah od 91 težkih bombardnikov Amerika odstopila 20 letal dodatno Angliji. Ameriški srednjeveliki in lahki bombniki so po mnenju ameriških vojaških strokovnjakov tako zastareli, da jih vobče ni mogoče modernizirati. Nekatera lovška letala so poskusne konstrukcije, dočim bi bilo večino njih s primernimi predelavami mogoče usposobiti za borbo, ako bi uspelo vgraditi vanje dodatne strojne in električne letalske topove.

Izvidniška letala so vsa zastarela. Transportna letala so brez obrambe. Po Whelerjevemu mnenju je stanje ameriškega letalstva, kar se tiče kopne vojske, prvenstveno potrebno izpopolniti v modernizaciji, preden si Amerika lahko dovoli preskrbovati druge države z modernim letalskim materialom.

Rooseveltov odgovor

Washington, 6. febr. j. (Ass. Press). Na tiskovni konferenci so bila predsedniku Rooseveltu zastavljena tudi vprašanja glede točnosti Whelerjevih navedb o ameriškem letalstvu.

Roosevelt je pojasnil, da razpolaga Wheler najbrže z raznimi podatki, ki niso uradnega značaja. Zaradi tega tudi ni mogoče Whelerjevih podatkov upoštevati. Vsekakor pa sodim — je naglasil Roosevelt — da je s svojimi navedbami storil Wheler nemškemu kancelarju veliko veselje. Nadaljnja pojasnila glede točnih števil o stanju ameriškega letalstva je Roosevelt odklonil.

Vprašanje angleških zagotovil

Washington, 6. febr. n. (S.D.A.) Na seji zunanjepolitičnega odbora ameriškega senata je senator Vandenberg postavil vprašanje, namenjeno državnemu tajniku za zunanje zadeve, ali je ameriška vlada prejela od Anglije kakšna zagotovila glede ameriškega vojnega brodograja.

Cordell Hull je na to vprašanje odgovoril snodi na sestanku z novinarji. Kar se tiče angleškega vojnega brodograja, je dejal, je ameriška vlada le enkrat prejela vsa potrebna zagotovila in to o priliki zamene 50 ameriških rušic za zakup letalskih in pomorskih oporišč na angleških tleh na Karibijskem morju in na zapadni strani Atlantskega oceana, ko sta si državno tajništvo za zunanje zadeve in

angleško zunanje ministrstvo izmenjali o tej stvari tudi posebni not.

V ostalem je snodi v zunanjepolitičnem odboru senata govoril tudi predsednik zveze ameriških trgovinskih zbornic senator Kemper. Ki se je izrazil proti Rooseveltovemu zakonskemu načrtu o pomoči Angliji in ostalim demokratičnim silam. Menil je, da bo Rooseveltov načrt zapletel Zedinjene države nujno v vojno.

Washington, 6. febr. n. (S.D.A.) Jutri odputuje v Anglijo skupina ameriških strokovnjakov za protiletalsko obrambo. Strokovnjaki ostanejo nekaj tednov v Angliji in bodo podrobno proučili angleške metode v obrambi proti letalskim napadom.

Honolulu, 6. febr. A.A. (Reuter.) Ameriško brodograje je včeraj odplulo iz pristanišča v Honolulu na Tihomorje. Ze včeraj so se začele vežbe tega brodograja in se vežbe udeležuje 10 bojnih ladij.

Willkie na povratku v Ameriko

Lizbona, 6. febr. A.A. (Reuter) Willkie je včeraj popoldne z letalom prišel iz Anglije v Lizbono. Novinarji so mu takoj stavili več vprašanj o njegovih vtisih iz Anglije. Willkie je izjavil: Nisem se prevrnil v tistem, kar sem pričakoval, niti se nisem razočaral nad tistem, kar sem videl. Zbral sem vse potrebne podatke, ker so mi vsi šli na roko. Lahko sem šel, kamor sem hotel, toda svoje sklepe o tem, kar sem videl v Angliji, bom objavil šele v Ameriki. Še isto noč je Willkie s Clipperjem odputoval v Ameriko.

London, 6. febr. n. (Reuter) Davi so listi objavili posebno izjavo, ki jo je dal Wendell Willkie tik pred svojim odhodom iz Anglije v Bristolu angleškim novinarjem in ki jo je namenil Nemcem. Willkie je dejal:

Jaz Wendell Willkie sem čisto nemškega porekla. Moje rodniško ime je dejansko Wilke. Pred 90 leti so se moji predniki izselili iz Nemčije, ker so se zavzemali za demokracijo in so zahtevali pravico, da bi živeli kot svobodni ljudje. Tudi jaz uveljavljam te pravice in pri tem sem ponosen na svoje nemško ime. Sovražim pa nasilje.

Povejte ljudem, da je velika večina mojih rojakov nemškega porekla v Zedinjenih državah enakega mišljenja kakor jaz. Tudi oni neomajno verujejo v demokracijo in človečanske pravice.

Tik preden je zapustil angleško tla, je Willkie še dejal: Samo po sebi se razume, da bom storil vse, kar bom v Ameriki mogel, da bomo Veliko Britanijo podprli v njeni borbi za njeno in našo svobodo.

Vojni dogodki v Afriki in Sredozemlju

Po angleških poročilih se italijanske čete umikajo proti Benghaziju. Borba za Keren v Eritreji — Angleži prodirajo tudi v sev. Abesiniji

Kairo, 6. febr. n. (Reuter.) Italijanski umik v Libiji se nadaljuje v smeri proti Benghaziju. Poročevalci agencije beleži v svojem poročilu, da ima umik povesnega značaja desorganiziranega bega. Včeraj so bili Italijani oddaljeni še 200 km od Benghazija, a že nad 40 km od Cirene. Dnevno se umaknejo po 35 do 40 km. Angleška letala neprestano napadajo umikajoče se sovražne sile z bombami in s strojnimi topi. Kar se jim prizadejalo v poslednjih dneh prav obutne izgube. Posebno hudo so bile napadene italijanske transportne kolone in motorizirane sile na obeh cestah, ki sta speljali iz Barce proti Benghaziju, kakor tudi vlak na železniški progi v isti smeri. Nekaj vlak je bil popolnoma uničen.

V Eritreji je naraslo število italijanskih ujetnikov že na 1500. Večinoma so bili to belci. Borbe za Keren so se medtem že pričele. Angleške in indijske čete, ki so prodirle v neposredno bližino mesta, se koncentrirajo na nekaterih strateško važnih točkah in angleško topništvo je že pričelo obstreljevati italijanske obrambne postojanke. Kakor vse kaže, so se Italijani odločili postaviti se angleškim silam na področju okrog Keren, odločneje v bran, vendar je malo verjetno, da bi jim obramba uspela, ker jim Angleži niso dopustili, da bi dobodra koncentrirali svoje sile in se konsolidirali na novi obrambni črti.

Motorizirani oddelki Sudancev pritiskajo nenehoma tudi na italijanske čete, ki se v velikem neredu umikajo po gorskih poteh v smeri od Barentuja proti Asmaru. Na težkem terenu pušajo Italijani vedno znova velike množine vojnih potrebščin za seboj. Angleške letalske sile so jim na umiku s svojimi napadi prizadejale mnogo izgub in tudi to je bilo ujetih večje število italijanskih vojakov in askarjev. Prav tako je bilo nekoliko bolj jugu vzhodno od Umhagarja zaplenjeno mnogo orožja in cela vrsta motornih vozil.

V severni Abesiniji se umikajo Italijani po 450 km dolgi cesti od Meleme proti Gondarju. Prodiranje Angležev olajšujejo tam čete abesinskih upornikov, ki napadajo italijansko vojsko z bokov in ti v neprestanih manjših praskah povzročajo velike težave in mnogo izgub. Angleži so že vzpostavili stik s temi uporniki.

V italijanski Somalijski so se južnoafriške čete dobodra utrdele na nekaterih postojankah globoko v italijanskem ozemlju. Postojanka, ki je bila zavzeta nazadnje, leži dobrih 70 km daleč od somalijsko-kenijske meje.

Komunike angleškega vrhovnega poveljstva

Kairo, 6. febr. A.A. (Reuter.) Vrhovno poveljstvo britanskih oboroženih sil na Srednjem vzhodu poroča:

Libija: Naše čete neprestano preganjajo sovražnika, ki se čedalje hitreje umikajo proti Benghaziju. Ujetih je bilo okrog 400 sovražniških vojakov.

Eritreja: V okolici Keren se naše operacije uspešno nadaljujejo. Italijanske čete, ki se umikajo iz okolice Barentuja v vzhodno smer, so pod stalnim pritiskom naših oboroženih sil in pušajo vedno večje število vojnega materiala in motornih vozil. Čiščenje se nadaljuje v okolici Agordata in Barentuja. Ujetih je bilo več skupin sovražniških vojakov. Točno število ujetnikov ni znano, kaže pa, da je precejšnje.

Abesinija: Naše prodiranje v vzhodno smer se uspešno nadaljuje. Na jugu urejajo in utrjujejo južnoafriške čete svoje postojanke, ki so jih nedavno zavezale.

Italijanska Somalijska: Naše patrulje so se naprej zelo delavne na vseh odsekih.

Ena naših patrulj je napadla in zavzela sovražniškovo utrjeno postojanko 72 km stran od meje.

Akcija angleškega sredozemskega brodograja

London, 6. febr. n. (Reuter.) V posebnem službenem komunikatu je angleška admiraliteta objavila nekaj podatkov o najnovejši akciji angleškega sredozemskega brodograja, ki je bila izvedena te dni v vzhodnem in osrednjem predelu Sredozemskega morja. V svojem službenem poročilu pripominja, da si je angleško brodograje zamenjalo prizadevalo, da bi izrazilo italijanske vojne ladje k spopadu. Angleške ladje niso na vzhodnem Sredozemskem morju nikjer našle na kakršen koli odpor in tudi nemška ali italijanska letala jih nikjer niso napadla.

Na srednjem Sredozemskem morju so

izvedle formacije lažjih vojnih ladij zelo važne operacije ob libijski obali. Tudi te vojske ladje niso našle na nikak odpor.

Letalski napad na Malto

La Valetta, 6. febr. n. (Reuter.) Službeno je bilo sinoči objavljeno, da so sovražna letala v terek o mraku napadla Malto. V strmoglavskih poletih so bombardirala letališča na otoku. Angleška protiletalska obramba pa je uspešno reagirala na napad. Angleški lovci so sestrelili 2 protiletalsko topništvo pa še neko nadaljnjo letalo. Angleška letala so se iz teh borb vsa vrnila na svoja oporišča. Človeških žrtev pri napadu ni bilo in tudi privatni objekti niso bili poškodovani.

Menzies v Kairu

Kairo, 6. febr. n. (S.D.A.) Včeraj popoldne je prispel v Kairo avstralski ministrski predsednik Menzies.

Albansko bojišče

Grški generalni štab javlja, da je iniciativa na vsej črti še vedno v grških rokah

Atene, 6. febr. n. (At. Ag.) Vrhovno poveljstvo grške vojske je objavilo sinoči v svojem 102. službenem vojnem poročilu: Na raznih sektorjih fronte je prišlo do omejenega delovanja patrol in topništva. Obidit je bil napad sovražnih tankov. Državno podtajništvo za javno varnost je hkrati službeno objavilo, da italijanska letala tudi včeraj niso napadla nobenega kraja v Grčiji.

Atene, 6. febr. n. (At. Ag.) Zastopnik grškega generalnega štaba je sinoči v običajnem razgovoru z novinarji naglasil, da kažejo vse vesti s fronte, da se položaj razvija nadvse ugodno. Na vsej fronti je iniciativa slejkoprej v grških rokah.

V svojem sinočnjem pregledu dogodkov na fronti je grško ministrstvo za tisk in propagando objavilo, da so Grki v terek popoldne zavzeli po hudi borbi na nož neko nadaljnjo važno strateško postojanko. Zaplenili so ob tej priliki ogromno vojnih potrebščin, med drugim tudi popolno skladišče streliva. Ujetih je bilo okrog 200 Italijanov, med njimi 4 oficirji. Postojanka leži nekje na osrednjem sektorju fronte.

Italijani so na dveh krajih poskušali izvesti dokaj dobro organizirana protinapada, ki pa sta se izjalovila ob kriznem ognju grškega topništva enako, kakor vsi prejšnji. Italijanske motorizirane čete, ki so se v kritju nekaj tankov na obeh krajih pogrnale v napad, so bile prisiljene k umiku v taki naglici, da niso mogli odvzeti z bojišča niti svojih mrtvecev in ranjencev.

Grčija ne potrebuje starih letal

Washington, 6. febr. n. (S.D.A.) Ameriški mornarški minister Knox je izjavil, da je Grčija odklonila 30 ameriških bojnih letal starejšega tipa, ki so jih ji Zedinjene države ponudile v nakup. Grški poslanik mu je izjavil, da potrebuje Grčija letala, ki pa morajo biti sposobna za borbo z italijansko in nemško letalsko silo.

Nadalje je minister Knox izjavil, da je kitajska vlada v Ameriki kupila 100 letal, ki so bila zgrajena za Anglijo, a ji še niso bila dobavljena in so se jim Angleži odklonili.

Angleška letalska ofenziva proti Nemčiji

Včeraj popoldne so Angleži izvedli doslej največji napadalni polet proti zasedenim pokrajinam

London, 6. febr. n. (Reuter.) Ponoči je letalsko ministrstvo službeno objavilo, da je večja skupina angleških bombardnikov včeraj popoldne izvedla nov velikopotezen napad na sovražno ozemlje. Angleška bombna letala je tudi tokrat spremljala večje število lovskih letal. Napadenih je bilo več strateških točk v zasedeni Franciji. Najhuje je bilo bombardirano veliko letališče pri Saint Omeru južnovzhodno od Calaisa, kjer so eksplozivne in zažgalne bombe povzročile ogromno škodo.

V letalskih borbah so angleški lovci francoskim ozemljem sestrelili dve sovražni letali. Nad Kanalom sta bili včeraj se-

streljeni še nadaljnji dve nemški bombni letali. Na angleški strani so znašale izgube včeraj pet aparatov.

Švedska sodba

Stockholm, 6. febr. j. (TOP). Včeraj je prišlo nad severozapadno Francijo do največjega angleškega napadalnega poleta proti okupiranim pokrajinam. Kakor javljajo vesti iz Londona, je angleško letalstvo uspešno absolviralo ta veliki napadalni polet, dasi je imelo pri tem tudi dokajšnje žrtev.

Po nemških informacijah je bilo od nemškega protiletalskega topništva na obali

Rokavskega preliva pri Calaisu, kjer so angleška letala prodirala na francosko ozemlje, kakor tudi od nemškega lovskega letalstva sestreljeno v celoti 17 angleških bombardnikov in borbenih letal.

Ne glede na dokajšnje žrtev zatrjujejo v merodajnih angleških krogih, da pomeni včerajšnji veliki angleški polet nad Francijo pričetek pojačane angleške letalske ofenzive proti Nemčiji, dočim je bilo angleško letalstvo od početka vojne pa doslej pretežno v defenzivi, ker je moralo čuvati svoje sile, pa je sila angleškega letalstva zadnji čas tako narasla, da je zdaj lahko pričelo tudi a ofenzivnimi akcijami po dnevi, kar so smatrali Nemci doslej zgolj za privilegij nemškega letalstva.

Včerajšnji angleški napad na Francijo pomeni novo obdobje v zračni vojni, v kateri bo angleško letalstvo posledje imelo tako odločilno vlogo, kakor jo ima angleška mornarica na morju.

Nemški komentarji

Berlin, 6. febr. j. (DNB). Današnje berlinsko časopisje obširno poroča o včerajšnji dnevi angleški letalski ofenzivi proti Franciji. Listi soglasno podčrtavajo, da je angleško letalstvo doseglo pri tem poskusu popoln neuspeh. Nemška protiletalska obramba je sestrelila kar 17 napadajočih angleških letal, kar pomeni z številnostjo angleških eskadril, ki so priletele nad Francijo pač izredno visok odstotek izgub. Očitno Angleži niso računali, da razpolaga Nemčija na obalah Rokavskega preliva s tako učinkovito protiletalsko obrambo. Zlasti nemško protiletalsko topništvo je včeraj dokazalo, da je neprimerno močnejše, kakor protiletalsko topništvo Londona, ki ob nobenem nemškem napadu v nemških letalskih vrstah ni zahtevalo niti približno tako velikih žrtev.

Berliner Börsenzeitung naglašja, da je angleško letalstvo že lani večkrat poizkusilo dnevne letalske napade na raznih delih Norveške ter enkrat v Lilleu. Ze tedaj se je izkazalo, da angleško letalstvo dnevnim napadalnim akcijam ni doraslo. Od tega je sedaj preteklo mnogo mesecev in včerajšnji poskus dnevnega napada na Francijo je pokazal, da angleško letalstvo v tem času tudi ni mnogo napredovalo nazvle raznim zatrjevanjem iz vrst merodajnih angleških letalskih krogov. Nadoblast v zraku je še vedno v rokah Nemčije.

Nemška letala nad Anglijo

London, 6. febr. j. (Reuter.) Nemško letalstvo je bilo v minuli noči nad Anglijo nekoliko manj aktivno kakor v noči od torika na sredo. Navzile temu pa so nemška letala v manjših skupinah obiskala mnoge dele Anglije — dasi napadi niso bili posebno velikega pomena.

Davi izdani omunike letalskega ministrstva in ministrstva za notranjo varnost pravi, da so v zgodnjih sinočnih večernih urah nemška letala metala bombe na razne kraje v vzhodni in južnovzhodni Angliji. Bombe so bile dalje vržene tudi na londonskem področju. Vsi ti napadi so bili manjšega obsega. Gmotna škoda je bila povzročena le na enem ali dveh mestih. Toda v celoti ta škoda ni velikega obsega. Poročila o človeških žrtvah javljajo le malenkostno število ranjencev.

Donovan v Palestini

Nikozija, 6. febr. A.A. (Reuter.) Posebni odposlanec Roosevelta polkovnik Donovan je včeraj odputoval v Palestino.

Ruski bombaž za Madžarsko

Budimpešta, 6. febr. A.A. DNB poroča, da bo Sovjetska zveza na podlagi akcije najnegega sporazuma poslala na Madžarsko večje količine bombaža in da ga je bilo 4000 ton tja že poslanega. Madžarska tekstilna industrija ima tako dela za približno dva meseca.

Položaj v Franciji

Izredna seja francoske vlade pod predsedstvom maršala Petaina — Laval hoče imeti svobodne roke in postati gospodar situacije

Vichy, 6. jan. br. (SDA). Maršal Petain je včeraj popoldne ob 16.30 sklical izredno sejo ministrskega sveta. Dejstvo, da so tej seji prisostvovali tudi vsi državni podtajniki, dokazuje, da je bila ta seja izredne važnosti. Po informacijah iz dobro poučenih krogov so na tej seji proučili politični položaj v zvezi z zahtevami, ki jih je stavil Laval v razgovoru z admiralom Darlanom, ki je podrobno poročal o svojem obisku in o razgovorih v Parizu.

Po teh informacijah zahteva Laval zase položaj ministrskega predsednika, pravico do sestave vlade po svoji volji in spremembo ustave v tem smislu, da bo v svojstvu predsednika vlade odgovoren samo parlamentu, ki ga bo sestavil in imenoval sam.

Ministrski svet je podrobno proučil te zahteve in odobril odgovor, ki ga bo ponel admiral Darlan danes v Parizu.

V poučenih krogih zatrjujejo, da je Petainova vlada v hudi krizi. V primeru, da ostane Laval nepopustljiv, ne izključujejo možnosti, da pada vsa vlada ostavko. Sklepi seje ministrskega sveta še niso znani. Zdi se pa, da predstavlja Lavalov vstop v vlado pogoj za nadaljevanje pogajanj o bodočih odnosih med Francijo in Nemčijo. Kako so potekali razgovori admiral Darlana z Lavalom, še ni znano, vendar pa zatrjujejo v poučenih krogih, da Laval vztraja pri vseh zahtevah.

Admiral Petain pristal na Lavalove zahteve, ali se, kakor zatrjujejo poučeni krogi, poverilo vrhovno vodstvo države direktoriju, v katerem bi bili Laval, general Huntzinger, admiral Darlan in Baudouin. Laval bi imel vrhovno vodstvo ter bi si oblast delil z admiralom Darlanom. General Huntzinger bi postal minister državne obrambe in bi mu bila podrejena vsa oborožena sila Francije na kopnem, v zraku in na morju. Baudouin pa bi prevzel finančno, kmetijsko in delovno ministrstvo ter bi tako postal gospodarski diktator Francije. Notranje in informacijsko ministrstvo bi bilo podrejeno direktno Lavalu, ki bi imel tudi vodstvo zunanjih politik.

V francoskih političnih krogih ne verujejo, da bi maršal Petain pristal na tako daljnosežne Lavalove zahteve in so prepričani, da se bo odločil za drugačen izhod iz sedanjega nevarnega položaja.

Povratak francoskih ranjencev

6. febr. j. (Havas). Z železniškimi transporthi je prišlo do včeraj že 20.000 francoskih vojakov ranjencev iz nemškega

Ameriški živež za nezasedeno Francijo

Washington, 6. febr. j. (A.R.). K včerajšnjemu obisku francoskega poslanika v Washingtonu Hayesa pri podtajniku zunanjega ministrstva Wellesu pripominjajo v washingtonskih političnih krogih, da se je Haye v prvi vrsti zavezal za to, da bi Zedinjene države nujno poslale Franciji živeža. Haye je izjavil, da je položaj nezasedene države Francije glede oskrbe z živilom skrajno kritičen. Francija nujno potrebuje živeža, ker bo sicer v kratkem zavladal tanka velik glad.

Zastopnikom tiska je Haye po obisku pri Wellesu izjavil, da je naletel v Zedinjenih državah ne samo pri vladi, marveč tudi pri dobrodelnih institucijah na popolno razumevanje. Ameriška javnost razume težaven položaj, v katerega je vojna pahnila Francijo. V raznih krogih ameriške javnosti se že organizira pomoč za francoske prebivalstvo. Doseženi so bili sporazumi, po katerih bodo v kratkem poslani v Lizbono transporti ameriškega živeža. Ker Amerika zaenkrat Franciji ne more direktno pomagati, bo poskušala iz Lizbone ustvariti nekakšno centralo za ameriško pomoč ne samo Franciji, marveč tudi drugim evropskim narodom, ki so zašli v stisko, v prvi vrsti pa vojnim ujetnikom.

New York, 6. febr. j. (Ass. Press). Na včerajšnji tiskovni konferenci so predstavniki tiska zunanjemu ministru Hullu zastavili tudi vprašanje o značaju obiska francoskega poslanika Hayesa pri Sumnerju Wellesu. Minister Hull je naglasil, da se je francoski poslanik zavezal za oprostitev francoskih dobroimetij v Zedinjenih državah. Ta dobroimetja bi Francija rada porabila za nabavo živeža za nezasedeno Francijo.

Hull je naglasil, da ameriška vlada to vprašanje ne prestopa študira ter si prizadeva ustvariti si točno predstavo o prehranjevalni stiski nezasedene Francije. Zlasti ima ameriška vlada skrb za usodo francoskih otrok. Navzile temu, da vlada proučuje kompleks teh problemov, pa zaenkrat še ni bilo mogoče storiti dokončnih sklepov glede oprostitve francoskih dobroimetij.

Živino je kradel

Ljubljana, 6. februarja. V Ljubljani je bilo že večkrat temu ali onemu mesarju prodan vol ali krava po razmeroma nizki ceni. Mesarski pomočniki, ki so se o tem pozovarjali in nastala je splošna govornica, da se tu in tam pripetijo, da kupijo mesarji tudi ukradeni živino. Govorice res niso bile brez podlage. Iz hleva posestnika Stefana Rozmana iz Vižmarji pri St. Vidu je bil ukraden 7000 din vreden vol, težak okrog 600 kg. Rozman je tatvino takoj prijavil in obveščene so bile vse orožniške postaje. Ljubljanska policija in vsi mitniški uradi ter vodstvo mestne klavnice v Ljubljani. Ukradenega vola so zamen iskali, tat pa je srečno prodal.

Nedavno pa je sledila druga tatvina lepega vola in sicer v Mostah pri Komendi. Vol, vreden 6000 din, je bil ukraden posestniku Vinku Balantiču, ki se je nemudoma obrnil na orožniško postajo, ta pa je obvestila mestno klavnico v Ljubljani, s prošnjo naj jo takoj obvesti, če bi bil ukradeni vol prigan v Ljubljano. Minilo je nekaj dni, potem so pa opazili med klavno živino na klavnici vola, ki je moral biti po opisu Baltaničev. Uprava klavnice je takoj vola preprečila in obvestila orožniško postajo v Mengšu.

Med tem so pa že prišli v Ljubljani 20-letnega Ivana Ježka iz Hrasnja pri Ljubljani, ki je prodal ukradenega vola nekemu ljubljanskemu mesarju po 5,50 din kg žive teže, dočim so sicer voli po 9 do 11 din. Ukradenega vola so vrnili lastniku, tatu pa zaprli. Pri zaslišanju je Ježek, ki pa je skoro gotovo imel tudi pomočnike, priznal tatvino vola v Mostah. Pri njem so našli v žepu še dva živina ka potna lista in je po daljšem oklevanju priznal, da je nameraval ukrasti še dva vola, prvega pri posestniku Jenku na Gmajnici, drugega pa iz hleva posestnika Jeraja v Vodicah. Ježek je, dasi po letih mlad, že star grešnik, s katerim so imela varnostna oblastva že obilo posla. Vedno se je rad družil s potepuhi in je z njimi zagrešil že več vlomov. Listom, ki so poročali o njegovih zločinih, je pošiljal celo popravke, v katerih se je pritoževal, da ga po krivem obrekujejo. Nedavno je bil udeležen tudi pri vlomih v kamniškem okraju, na je odnesel pete, dočim so orožniki več njegovih pajdašev izsledili in aretirali.

Pretrsljiva družinska tragedija

V hipni duševni zmedenosti je oče z britvijo zaklal dva otročka in si prerezal vrat

Ljubljana, 6. februarja. Danes dopoldne so pripelali v ljubljansko bolnico s privatnim avtom 35letnega posestnika Ernesta Ranklja iz Rajhenaua pri Koprivniku na Kočevskem. Z njim je bil tudi njegov brat in na orožnik ki je Ranklja izročil v oskrbo zdravnikom na kirurškem oddelku.

V Rajhenau se je odigrala predsnočnina strahna družinska tragedija. Mladi Rankelj, ki je že del časa živno belehal, je pršel zvečer domov in se vsedel v kot. Nenadoma je pa pograbil britev, planil k postelji, kjer je ležala njegova žena Marija in jo napadel z britvijo. Žena je zakričala, to obrazu in po ramah se ji je poredila kri. Prišel se je divji boj, med katerim se je ženi posrečilo moža odriniti in obegniti iz hiše. Odnitela je k najbližjemu sosedu, kjer je povedala, kaj se je zgodilo. Sosedi je policija k družini prišla, stanovalci ljudi, ki so odšli v Rankljev hišo, kjer se jim je nudil grozen prizor. Na postelji sta ležala oba Rankljeva sinčka, nekaj nad eno leto stari Valter in

3 in polletni Henrik mrtva, s prerezanima vratoma. Na leh poleg postelje pa je ležal tudi ves v krvi, s prerezanim vratom oče, držeč krvavico britev v roki.

Zena, ki je prišla s sosedi nazaj v hišo, je bolešno kriknila in se nezavestna sedla. Sosedi so skušali nuditi otrokom pomoč, ki pa je ostala zaman, ker je bila smrt že opravila svoje delo. Mož pa je ležal na tleh in je bil še živ. Sosedi so nemudoma napregli voz, s katerim so nesrečnega Ranklja, ki se mu je omračil um, prepelali ponoči v velikem snegu do Kočevja. Tja pa so priselili prevozno kaiti vlak v Ljubljano je bil že odšel. V Kočevju so takoj poklicali zdravnika, ki je ugotovil, da ima Rankelj prerezan sapnik. Sele davi so Ranklja naložili na vlak, ter ga z avtomobilom odpeljali v glavno kolodvorja v bolnico.

Družinska žaložnja v Rajhenau je povzročila po vsem Kočevskem silno razburjenje in sočustvovanje s prizadetimi. Orožniki vodijo preiskavo.

Grozotno poglavje zgodovine Ljubljane

Zanimivo predavanje mestnega arhivarja prof. Vladimira Fabjančiča o inkvizitorskem poslu, ki so ga opravljali ljubljanski krvniki

Ljubljana, 6. februarja. Snoči je v okviru Ljudske univerze predaval v Filharmoniji o ljubljanskih krvnikih mestni arhivar prof. Fabjančič, katerega je poslušalec, ki so napolnili malo dvorano v Filharmoniji, predstavil ravnatelj mestnega muzeja prof. Dr. Mole kot marljivo raziskovalca zgodovine Ljubljane.

V uvodu je gospod predavatelj orisal krviško delovanje v 16. stoletju. Cesar Maksimilijan I. je leta 1514 tudi Ljubljani predpisal, kako ima soditi in kaznovati zločince. To je bil kriminalni red, ki ga je izdelal knez avstrijski, Cesar Karel je leta 1532 izdal svoj kriminalni red. V skladu s temi predpisi o kaznovanju zločincev so bile sojene in obsojene tudi čarovnice, ki so najbolj strašne žrtve tega kazenskega reda. Po raziskovanjih zgodovinarjev je bilo sežganih v Evropi 16, in tudi še v 17. stoletju na stotine žensk, ki so bile obtožene, da so čarovnice. Po mnenju nekaterih raziskovalcev pa grede to žrtve celotne milijone. Bistvo kazenskega reda iz teh časov je bilo v tem, da je bil zločin maščevan in da so bili ljudje zastrašeni, da ne bi storili podobnega kaznivskega dejanja. Pobožanje zločincev, katerega hoče doseči n. pr. sodobni kazenski zakonik, kazenski zakoniki iz 16. stoletja niso poznali. Zanimivo pa je, da so bile strašne kazni mučenja, sežiganja, obešanja in obglavljanja po srednjeveškem kazenskem redu po mnenju zakonodajalcev velika milost za obsojence, kajti na smrt obsojeni je vedel, kdaj bo umrl in se je lahko pred smrtjo spokoril, dočim drugi te prednosti niso mogli uživati, ker niso vedeli, kdaj bodo umrli.

Ljubljanski zgodovinar prof. Vrhovec omenja v svojem delu, da zločinci v srednjem veku niso delali mestnim očetom prevelikih preglavic, ker je ugotovil, da je sodnik samo dvakrat zlonil palico nad zločince, ki je bil obsojen na smrt. Zaslužni zgodovinar se je v tej ugotovitvi zmotil zaradi tega, ker v arhivih ni našel spisov o poslih, ki so jih opravljali rablji v Ljubljani. V ljubljanskih arhivih so namreč našli samo spise o civilnih pravih, dočim spisov o kazenskih zadevah ni bilo v arhivih. Po mnenju gospoda predavatelja so bili ti spisi namenoma uničeni ali pa se nahajajo morda v arhivih v Gradcu. Kljub temu se je gospodu predavatelju posrečilo razkriti poglavje groze in gnusa iz srednjeveške zgodovine Ljubljane, to je poglavje o delovanju »krvave rhte« v ljubljanskih rabljev. Sežgani so bili namreč spisi o procesih proti zločincem in čarovnicam, sežgane pa niso bile knjige o izdatkih, v katere je tedaj višji mestni blagajnik zabeležil zaslužke ljubljanskih rabljev. Ti dokumenti so ohranjeni, kakor tudi pobotnice, ki so jih napisali rablji ob prejemu zasluženega denarja za opravljanje krvavega posla. Te dokumente je zbral arhivar prof. Fabjančič in je snoči o njih nekoliko bolj izpopredal. Dosejel to gradivo iz srednjeveške zgodovine Ljubljane še ni bilo objavljeno.

Predavatelj si je zastavil tudi vprašanje, kdo je prav za prav kriv za krvavo delovanje ljubljanskih rabljev. Ljubljanski rablji, ki so bili večinoma Nemci, ne morajo

biti odgovorni za svoje strašne posele, odgovorni pa ne morejo biti niti sodniki, ki so morali soditi po cesarski postavi. Ali so bili krivi vladajoči cesarji in knezi? Tudi teh predavatelj ni mogel obtožiti, kajti vladarji so samo podpisovali zakone in naredbe, ki so jih predložili njih svetovalci. Svetovalci vladarjev pa so bili — filozofi in bogoslovci. Krivda filozofov in bogoslovcev je, da so rablji ne samo v Ljubljani, temveč v vsej Evropi v njeni najbolj mrčni zgodovinski dobi lahko opravljali svoj poklic. Marija Terezija je določila smrtno kazen kar za 59 kaznivih dejanj. Jožef II. je sicer odpravil smrtno kazen, toda s tem ni napravil nič dobrega, ker so poslej pošiljali zločince na galeje, kjer so kaznovani ob najhujšem trpljenju počasi umirali. Ali ni bila bolj pravična in bolj človeška hitra smrt pod rabljevim mečem?

Ljubljanski rablji so mučili obsojence pod Trančo, obešali in obglavljali pa so jih na glavnem trgu, to je pred rotovžem, kjer je stal tudi samotni steber. Prva obranjenka knjiga o izdatkih za delo rabljev je iz leta 1581. V tej knjigi je zabeležen zaslužek rablja Jurija v višini 2 gld 16 kr. Ta denar si je mojster Juris zaslužil takole: Obesil je Gregorja Zoretu (20 kr.), izpil je bokal vina (6 krajcarjev), 24. V. je izišel nekega Krusta (20 krajcarjev), 3. VI. je zopet nekega izišel (20 krajcarjev), 19. VII. je obesil Primoža Fantiča (20 krajcarjev). Fantič in rabelj sta porabila za vino in kruh 10 kr. 16. septembra je nekega pretepel na Tranči (20 kr.), 4. novembra je prav tam pretepel Primoža Šmida (20 kr.). Celotni zaslužek je znašal 2 goldinarja 16 kr. Goldinar je tedaj imel 60 krajcarjev.

Prihodnja smrtna kazen je zabeležena v knjigi izdatkov iz leta 1584. Tedaj je rabelj Matija zaslužil pri mestnem sodišču samo 54 kr. celo leto. Od te vsote 20 kr. za to, ker je utopil nekdo žensko in 7 kr. za vino. Boljšo biro je imel rabelj leta 1588. Tedaj je usmrtil s kolesom nekega Jakoba Buckulca, kar mu je vrglo 1 goldinar 20 kr. Neko žensko, ki je bila obsojena na utopljenje, je zazidal za 20 kr. Dve osebi je nad Trančo mučil, za vsako je dobil po 20 kr. Dne 10. septembra pa je dva obsojenca obesil.

V nadaljnjem je g. predavatelj navedel še celo vrsto krvavih poslov, ki so jih opravljali rablji v nadaljnjih letih. Ti posli so bili mučenje, šibanje, zažiganje, zaganjanje, utopitev, ščipanje z razbeljenimi kleščami, obešanje, natezanje, lomljenje prstov itd. Mučenje, ki ga je opravljali rabelj na Tranči, se je imenovalo »ostro izpraševanje«. Za usmrtenje so rablji dobivali od 20 do 30 kr. pozneje pa po goldinarju. Leta 1635 je bilo posebno strašno, tedaj je rabelj imel opravka s kmečkimi upniki. Od leta 1622 naprej se je zvišala rabljeva tarifa, toda vina ni več dobil. Leta 1691, komaj par let po izidu slavnega Valvazorjevega dela je imela Ljubljana tipičen čarovniški proces. Rabelj Selinger je tedaj zaslužil za sežiganje čarovnic 86 gold. in 56 kr. Leta 1692 je bilo usodno leto za čarovnice. V Ljubljani je rabelj tedaj mučil in nato sežgal 26 čarovnic. Z letom 1775 se nana serija mestnih knjig o prejemkih in izdatkih in od tega leta na-

prej ni več podatkov o zasluhkih ljubljanskih rabljev.

To grozotno poglavje iz zgodovine Ljubljane je g. predavatelj prikazal zaradi tega, da ne bi kdo mislil glede na pisanje nekaterih zgodovinarjev, da je bila srednjeveška Ljubljana nekakšna idila. Ljubljana danes ni bila ne boljše ne slabše od ostale Evrope, ki je v tej dobi morala preživeti svojo najstrašnejšo in najgrozotnejšo zgodovinsko dobo.

Boleznica

KOLEDAR

Danes: Četrtek, 6. februarja: Doroteja.

DANASNE PRIREDITVE

Kino Moste: Trije legionarji II. del.

Jelena armada.

Razstava akad. slikarja Frana Klemenčiča v Jakopičevem paviljonu, odprta od 9. do 17.

DEZURNE LEKARNE

Danes: Mr. Sušnik, Marjini trg 5, Kuralt, Gosposvetska cesta 10, Bohinec ded., Cesta 29. oktobra 31.

Divod sita

V našem opernem gledališču uprizorjamo tudi opereto, za katero je vedno dovolj hvaležnih obiskovalcev. »Glasovi iz občinstva« pa postajajo vedno glasnejši, če je v tej panogi glasbe edini predstavnik Franc Lehar. Za lani je bila tretja predstav njegovih Letos pa bi bil Lehar z »Grofom Luksemburškima«, »Friederikom« in »Frasquito« in še predvidevamo »Deželo smelilijaz« postal kar stoočstoten, da ni oni dan priskakljal na oder naši znanec »Beli konjček«.

Ceprav bi si želeli slišati še druge predstavnike klasične in moderne operete, vdanu poslušamo blagohotne nasvete marodajnih, da uživamo ob ponavljanjih, ob spremembah solistov (pa tudi repertoarja) ter tako postajamo res prava, dobro vzgojena teatarska publika.

Da pa manjka repertoarja ali pa še česa drugega, pa si samo misli, ta ubogi, nepoklicani in neupravičeni

»Glas iz občinstva«

Naše gledališče

DRAMA

Začetek ob 20. uri

Četrtek, 6. februarja: Šesto nadstropje.

Red četrtek

Petek, 7. februarja: ob 15. uri: Romeo in Julija. Dijaška predstava. Izven. Globoko znizane cene od 14 din navzdol.

Ob 20. uri: Gostovanje Klaičevega postojkega gledališča: Muha, Analfabeta, Jazavac pred sudom. Izven. Cene od 25 din navzdol.

Sobota, 8. februarja: Razvalina življenja. Izven. Proslava 70-letnice pisatelja Fr. Ks. Finžgarja. Cene od 20 din navzdol.

OPERA

Začetek ob 20. uri

Četrtek, 6. februarja: zaprti, (generalka)

Petek, 7. februarja: Ples v maskah. Red premierski

OPERA

Začetek ob 20. uri

Četrtek, 6. februarja: zaprti, (generalka)

Petek, 7. februarja: Ples v maskah. Red premierski

OPERA

Začetek ob 20. uri

Četrtek, 6. februarja: zaprti, (generalka)

Petek, 7. februarja: Ples v maskah. Red premierski

OPERA

Začetek ob 20. uri

Četrtek, 6. februarja: zaprti, (generalka)

Petek, 7. februarja: Ples v maskah. Red premierski

OPERA

Začetek ob 20. uri

Četrtek, 6. februarja: zaprti, (generalka)

Petek, 7. februarja: Ples v maskah. Red premierski

OPERA

Začetek ob 20. uri

Četrtek, 6. februarja: zaprti, (generalka)

Petek, 7. februarja: Ples v maskah. Red premierski

OPERA

Začetek ob 20. uri

Četrtek, 6. februarja: zaprti, (generalka)

Petek, 7. februarja: Ples v maskah. Red premierski

OPERA

Začetek ob 20. uri

Četrtek, 6. februarja: zaprti, (generalka)

Petek, 7. februarja: Ples v maskah. Red premierski

OPERA

Začetek ob 20. uri

Četrtek, 6. februarja: zaprti, (generalka)

Petek, 7. februarja: Ples v maskah. Red premierski

OPERA

Začetek ob 20. uri

Četrtek, 6. februarja: zaprti, (generalka)

Petek, 7. februarja: Ples v maskah. Red premierski

OPERA

Začetek ob 20. uri

Četrtek, 6. februarja: zaprti, (generalka)

Petek, 7. februarja: Ples v maskah. Red premierski

OPERA

Začetek ob 20. uri

Četrtek, 6. februarja: zaprti, (generalka)

Petek, 7. februarja: Ples v maskah. Red premierski

OPERA

Začetek ob 20. uri

Četrtek, 6. februarja: zaprti, (generalka)

Petek, 7. februarja: Ples v maskah. Red premierski

OPERA

Začetek ob 20. uri

Četrtek, 6. februarja: zaprti, (generalka)

Petek, 7. februarja: Ples v maskah. Red premierski

OPERA

Začetek ob 20. uri

Četrtek, 6. februarja: zaprti, (generalka)

Petek, 7. februarja: Ples v maskah. Red premierski

Trezna pot Jugoslavije

Bolgarski tisk ugotavlja, da se pakt o večnem prijateljstvu z Bolgarijo sklada z imperativno mednarodno potrebo

Sofija, 6. febr. AA. Vladni list »Dnes« objavlja uvodnik »Dve leti vlade Cvetkovića« in govori o tvornem delu jugoslovenske vlade, kateri se je posrečilo postopno odstraniti vse povode za notranja trenja in združiti državljane okrog državne ideje, zagotoviti notranji mir in utrditi družabno življenje v vseh panogah. Ta pot za ureditev države ni mogla ostati brez svojega vpliva tudi na mednarodno življenje. Zaradi dobre politike svoje vlade je Jugoslavija ostala izven vojne. Ta politika se je izražala v celi vrsti zunanje-političnih dogodkov, ki jasno govorijo o trezni poti po kateri hodi Jugoslavija. V tem pogledu je zadostil, če opozorimo le na dva stala sama po sebi zelo značilna:

Pakt o večnem prijateljstvu, ki ga je Jugoslavija podpisala z našo državo pred štirimi leti, pomeni še naprej programsko nadelo, na katerem temelje odnosi med obema bratskima državama. Cvetkovičeva vlada je podala dokaz za svojo iskreno željo, da vzdržuje tesne zveze z našo državo v duhu pakta, ki je bil leta 1937. podpisani v Beogradu in nedvomno je, da je bilo vrsto praktičnih uspehov, ki so bili v zadnjem času zabeleženi v bolgarsko-jugoslovenskih odnosih, mogoče doseči samo zato, ker se je pakt o večnem prijateljstvu zares skladal z imperativno mednarodno potrebo, pa tudi zato, ker storita tako Bolgarija kakor Jugoslavija vse, da bi dobili tak pakt pravo vsebino. Nedavno sklenjeni prijateljski pakt z Madžarsko prav tako pomeni veliko ustvarjalno manifestacijo v politiki jugoslovenske vlade.

»Slovo« objavlja obširen članek ob dvetletnici Cvetkovičeve vlade in poudarja njegove zasluge za doseg srbsko-hrvat-

skega sporazuma. Nato pravi: Pred dvema letoma je mednarodni položaj v Evropi jasno kazal, da se približujemo zapletom, ki so se kasneje pretvorili v sedanji krvav spopad. Cvetkovičeva vlada ima to zaslužno, da je s pomiritvijo duhov v državi rešila nekatera najvažnejša socialna vprašanja in obenem ohranila dobre odnose s sosedi. Cvetkovičeva vlada je sklenila pogodbo o večnem prijateljstvu z Madžarsko. V dveh letih je vlada izvedla ogromno delo, ki zasluži občudovanje, kar se tiče velikih koristi in uspehov v zunanji kakor tudi v notranji politiki.

»Mir« poudarja v uvodniku, da ima Cvetkovič velike zasluge, da se je ojačil med Bolgarijo in Jugoslavijo duh dobrega sosedstva, vzajemnega zaupanja in iskrene prijateljstva. List potem pravi: Predsednik vlade Cvetković ima še drugo za slugo v sedanji upravi države. Povezal je svojo oblast z dr. Mačkom in ustanovil samostojno hrvatsko banovino. Cvetkoviću se je posrečilo prav tako v zunanji politiki koristiti ne samo lastni državi, temveč tudi vsemu Balkanu. Po sklenitvi prijateljskega pakta z Nemčijo je Cvetković postavil gospodarske in politične odnose Jugoslavije s Sovjetsko zvezo. Korektno vedenje jugoslovenske vlade do velikih sosedov je našlo na zadovol

DNEVNE VESTI

— Posvetovanje ministrov o elektrifikaciji države. V kabinetu kmetijskega ministra dr. Čubrilovića je bilo večerajno posvetovanje glede uredbe o elektrifikaciji države. Udeležili so se ga kmetijski minister dr. Čubrilović, gradbeni minister Vulić, njegov pomočnik ing. Čeleng in pomočnik kmetijskega ministra Čvjanović. Posvetovanja so se danes nadaljevala.

— Uredba o tipizaciji in omejitvi proizvodnje tekstilnih izdelkov. Pripravljen je načrt uredbe o tipizaciji in omejitvi proizvodnje tekstilnih izdelkov. Uredba določa, kateri tekstilni izdelki in v kakšni količini se bodo lahko v bodoče izdelovali. Naredba obsega v glavnem najširši sloj, ki namenjamo tekstilne izdelke, dočim bo proizvodnja luksuznih izdelkov odvisna od nakupa inozemskih surovin, omejena. Osnutek naredbe je bil že poslan preko posvetovalnega odbora tekstilni industriji, ki mora v šestih tednih izreči o njem svojo sodbo.

— Seja odbora za normalizacijo. Danes se je sestel v Beogradu jugoslovanski nacionalni odbor za normalizacijo. Na seji se obravnavajo predlogi glede normalizacije in dnevnih red je zelo obsežen.

— Produkcija zlata in srebra v naši državi lani. Lani se je produkcija zlata in srebra pri nas nekoliko povečala. Zlata je bilo proizvedeno 1114 kg. srebra 5182. Predlanišnji (l. 1939.) je znašala produkcija zlata 1054 in srebra 1482 kg. Zlato pridobivajo v rudnikih Pek, Neresnica in Blazovci kamen v Srbiji srebro pa v glavnem v Trepiči in sicer pri predelavi svinčene koncentrate.

— Novo pogonsko gorivo. Te dni so začeli gospodarski listi poročati o iznajdbi novega pogonskega goriva, ki ga imenujejo »pogonali«. Pred meseci je bila v Beogradu ustanovljena delniška družba »Pogon« s skromno glavnico 500.000 din. Družba je kupila od nekake ing. S. e na patent za izdelavo novega pogonskega goriva. Strokovnjaki so to gorivo že preizkusili in izjavili, da bo lahko zamenjal bencin. Nekateri avtomobilisti v Beogradu že uporabljajo novo gorivo in družba »Pogon« je odprla delavnico za izkroščanje patenta. Doslej na se ni bilo nobenih natančnejših opisov novega pogonskega goriva.

KINO MOSTE
Danes, jutri in v soboto ob 20. uri:
Trije legionarji
II. DEL
Jeklena armada
Georg Brent — Olivia de Havilland

— Zakaj ni cigaret »Mirjana«? Kadičci in trafikanti se vprašujejo, zakaj ni več v prometu cigaret »Mirjana«, ki so šle nečje v denar. Te cigarete so bile nekoliko »lažje« kakor »Morava«. V glavni tobačni zalozni trafiki ni nekaj tednov ne dobe več »Mirjana« in nihče jim ne ve pojasniti, zakaj ni več napredni tega tobačnega izdelka. Radi bi postregli odjemalcem, kar bi bilo seveda tudi v interesu monopolne uprave, zato se čudijo, zakaj redne dobave tobačnih izdelkov ne uredijo tisti, ki so predvsem dolžni skrbeti, da ima država čim več dohodkov. Zda cigarete »Mirjana« prodajajo samo še trafikanti, ki so se lahko nekoliko bolj založili z njimi prejšnje čase, večina jih pa nima že nad 14 dni.

— Madžarski prosvetni minister v Beogradu. Zadnje dni februarja ali v začetku marca prispe v Beograd madžarski prosvetni minister dr. Homan. Med njegovim bivanjem v Beogradu bo podpisana kulturna konvencija med Madžarsko in Jugoslavijo. Obenem bo pa najbrž ustanovljen v Beogradu ali Zagrebu madžarski kolegij, ki bi deloval na poglabitev kulturnih stikov med obema državama. Iz Beograda odpotuje dr. Homan v Sofijo, kjer bo podpisana bolgarsko-madžarska kulturna konvencija.

— Plaćevanje kmetijskih dolgov. Do 29. januarja je prešla Priv. agrarna banka na račun kmetijskih dolgov 425,9 milijona din. Od 1. do 29. januarja je bilo vplačano 6,1 milijona din, od tega v Ljubljani 2,7 mil. din. Doslej je bilo izplačanih denarnim zavodom na anuitetah za izročeni portfelj kmetijskih menic 435 milijonov, od tega v Ljubljani 86,8 milijona din. Do 29. januarja je bilo izdano ustanovnim, ki so izročili PAB svoj portfelj kmetijskih dolgov, 3 % državnih obveznic za likvidacijo teh dolgov 539,6 milijona dinarjev.

— Kje bo zgrajena nova zagrebška radijska postaja? V Petrinji so v tork predložiteli zemljišče za novo zagrebško radijsko postajo, ki bo imela 120 kw. S posebnim avtomobilom nemške tvrdke Siemens potujejo trije strokovnjaki, da ugotovijo od kod bi se najbolje širila. Nova zagrebška radijska postaja bo zgrajena 30 do 40 km od Zagreba v bližini Ivaničgrada ali Božjakovine.

— Naša zunanja trgovina v letu 1940. Naš izvoz je znašal lani 3.254.719 ton v vrednosti 6.680,3 milijone din. Po količini je bil za 209.416 ton ali 6,5% manjši, po vrednosti pa za 1.159,1 milijonov din ali 20,99% večji kakor predlanski. Uvoz je znašal lani 1.262.877 ton v vrednosti 6.018,6 milijonov in je bil po količini za 136.494 ton ali 12,12%, po vrednosti pa za 1.261,2 milijona ali 26,51% večji kakor predlanski. Naš trgovinski saldo je bil lani v decembru po 3 mesecih pasive zopet aktiven za 22,7 milijonov. V vsem lanskem letu je bil aktiven za 661,7 milijonov proti 763,8 v predlanskem letu. Po količini je naša zunanja trgovina lani v primeri s predlanskim letom nazadovala za 73.413 ton ali 1,62%, po vrednosti se je pa povečala za 2420,3 milijone din ali za 23,5%.

— Vlak običaj v snežnih zemetih. Po vsem Hrvatskem Zagorju je divjalo v torek kponči snirne neure in snežnih meteži. Jutranji vlak iz Golobovca je običaj v snežnih zemetih, visokih nad 2 m. Trajalo je več ur, preden so progo očistili. Včerajšnji vlak iz Golobovca je prispe v Vražnini s peturno zamudo.

— Uvozne in izvozne zadržitve. Da omogoči čim tesnejše sodelovanje z gospodarskimi organizacijami pri obravnavanju važnih gospodarskih vprašanj je sklenilo ravnateljstvo za zunanjo trgovino sporazumno z gospodarskimi krogi ustanoviti več izvoznih in uvoznih zajednic. Zaenkrat bo ustanovljenih 28 uvoznih in 26 izvoznih zajednic.

— Posvetovanja o gospodarskih odnosih z Nemčijo. Nemski trgovinski ataše v Beogradu dr. Kernbach je posetil večeraj trgovskega ministra dr. Andresa in se doigo posvetoval z njim o raznih vprašanjih, nanašajočih se na gospodarske odnose med obema državama.

— Leto bo zgrajenih prvih 20 silosov. Naše gospodarstvo dobi letos prvih 20 silosov, ki bo v njih prostora za okrog 80.000 ton žita.

— Druga pošiljka avtomobilskih pnevmatik iz Francije. V prvi polovici februarja se pričakuje druga pošiljka avtomobilskih pnevmatik iz Francije, ki jih dobimo v zameno za nekatere naše izvozne predmete. Vseh pnevmatik je 22.000. Od teh jih dobijo banovna Hrvatska okrog 600, druge bo pa trgovsko ministrstvo razdelilo po banovinah. Iz Francije dobimo večino pnevmatik za tovorne avtomobile in avtomobile.

— Odvetniška vest. G. Kukovec Vlado, advokat v Mariboru, je začel znova izvrševati advokaturu dne 1. februarja 1941 in sicer v Mariboru, Kralja Petra trg 9-II.

— Vsem ljubiteljem knjig priporočamo, da pregledajo svojo knjižnico in jo izpopolnijo s knjigami, ki bodo v najkrajšem času dobile redovno vrednost. Lastnike dr. Fran Kidričeve knjige »Prešeren« I del opozarjamo, da naroči II del »Prešerna« istega avtorja (cena polusnje din 150), ker bo knjiga joša kakor je razprodan I del. Tudi knjiga Josia Kozaka »Sentpeter« gre h kraju (cena polusnje din 150), Tone Seliskarjev »Naslednji brod« je tudi le še v pičlem številu na razpolago. Priporočamo tudi, da si nabavite pravočasno dr. Tavčarja »Zbrane spise« I.-VI. del (cena v polusnju din 720), ker bo kompletna izdaja pošla. Vse knjige se še dobe, dokler traja pičila zaloga, v knjigarni Tiskovne zadruge v Ljubljani, Selenburgova ul. 3. 89-n.

— Iz »Službenega lista«. »Službeni list k. banke uprave dravske banovine« št. 11. z dne 5. t. m. objavlja uredbo o podeljevanju nagrad pri orožništvu, uredbo o spremembah in dopolnitvah v zakonu o administraciji vojske in mornarice, naredbo o ureditvi vojaške obveznosti v inozemstvu, naredbo o razširitvi odškodnine za nezgode po zakonu o zavarovanju delavcev, pojasnilo glede prehrane sester pomoćnic, pravilnik o ustanovitvi sklada za prehrano siromskih pri direkciji za proučevanje in organizacijo kmetijstva, navodila za uvožno carinjenje pokvarjene slanine, namenjene za industrijsko predelavo, ceno olja iz bučnih semen, pravilnik o opravljanju strokovnega izpita za uradniške pripravnike s kmetijsko fakultetno izobrazbo in razglas o silku banskega sveta.

— Devetdesetletna starica nas prosi, naj bi objavili dopis, ki ga je podkrižala. Pisati namreč ne zna, saj se je r. dila v sredini prejšnjega stoletja. Starica živi pod skupno streho s štirimi rodovi. Nimajo drugega kakor majhno hišico, preživlja jih pa le en mož, zaposlen v trboveljskem premogovniku. Vsi stradajo in so zelo slabo oblečeni. Starica veruje v dobre ljudi na svetu ter pričakuje, da se je bo kdoli usmilil. Obraca se na dobrodelna društva in društva z iskreno prošnjo, naj bi ji pomagala s čimerkoli, z denarjem ali obleko. Pravi, da si zdaj ne more več sama pomagati, ker je presara. Naslov starke je Neža Medved, Gornje Čepče 26. p. Sava (Poljski).

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo pretežno oblačno in zmerno hladno vreme. Večerja je snežilo v Mariboru, deževalo pa v Sarajevu, Kumboru in Dubrovniku. Najvišja temperatura je znašala v Splitu 13, v Kumboru in Dubrovniku 12, v Sarajevu 9, na Visu 7, na Rabu 6, v Beogradu 5, v Zagrebu in Ljubljani 2, v Mariboru -5,2. Dovi je kazal barometer v Ljubljani 759,7, temperatura je znašala -2,9, na aerodromu -4,5. Mariboru -8, v Zagrebu -2, v Beogradu 2, v Sarajevu 3, na Visu in Rabu 4, v Splitu 7, v Kumboru in Dubrovniku 9.

— Nesreče. V Ihanu je preminil 9letni posetnikov sin Stanko. Kraj nase lonce vrela vode in se hudo opekli po desni strani života. — Vpokojeni kurjač državne železnice Franc Lampe je večeraj tako nesrečno padel na Zmajskem mostu, da si je nakomil rebra na desni strani. — 45letni Anton Betežnik, stanujoč v Domžalski ulici, je padel po stopnicah v neki hiši na Cankarjevem nabrežju in si zlomil levo nogo. — V bolnico so prepeljali tudi 8letno posetnikov hčerko Elico Bregarjevo, ki jo je na Catežu pri Veliki Loki ugriznil pes nekega gostinčarja in ji razmesaril obraz.

— Avto ga je do smrti povozil. V Zagrebu se je pripetila v tork večer težka prometna nesreča. Avto je povozil 36letnega Rudolfa Kranjca. Ponesrečenca so prepeljali v bolnico, kjer je pa ponoči umrl. Imel je namreč počeno lobanjo.

— Lepo hčerko proglašajo za mrtvo. V sremski vasi Putinici je vdova Julia Jančević proglašala svoj lepo hčerko Jelico za mrtvo, ker je pobegnila od doma in se omožila proti njeni volji. Sorodniki in prijatelji so prišli od vseh strani na pogreb in vdova jim je razdelila črno obrobjene žepne robce, češ da je Jelica za njo umrla.

— Trebuh si je razparal. V varaždinski bolnici je umrl večeraj 77letni Milan Završkin, ki si je pred dobrim tednom v lepoplavski kaznilični razparal trebuh, ker mu je bila kazen zvišana za tri leta.

— Velike poplave na Kosovem polju in pri Skaderskem jezeru. Silni nalivi zadnjih dni so pozročili na Kosovem in pri Skaderskem jezeru večje poplave. Reka Sitnica je v gornjem toku močno narasla in poplavlja na Kosovem obširna zemljišča. Bregove je prestopila tudi reka Janjanka ter zalila del mesteca Lipljana. To je v letošnji zimi že druga poplava na Kosovem. Tudi reke v Črni gori zaradi hudih nalivov naglo narasčajo. Mnoga vasi okrog Skaderskega jezera so v nevarnosti, da jih voda zalije. Tako so se kmetje preselili v druge vasi, katerim ne preti nevarnost. Podpornemu »spleto« na zavodu za slepo deo v Kočevju je darovalo učiteljsko šolo na Koroški Beli 180 din namesto venca na grob ge. Ane Mislj, blagopokojne matere svoje tovarišice. Za velikodušni dar se v imenu slepe mladine najiskrejeje zahvaljuje uprava zavoda za slepo deo v Kočevju.

— Čurli. 6. februarja. Beograd 10. Pariz 7.625. London 16.09. New York 431. Bruselj 69. Milan 21. 725. Madrid 40. Amsterdam 229. Berlin 172.50. Stockholm 102.725. Oslo 98.50. Kopenhagen 88.50. Sofija 425. Lisabona 1726. Budimpešta 85. Atene 300. Carigrad 33.50. Bukarešta 215. Helsingfors 875.

Iz Ljubljane

— Iz Tabornja si izvolite rezervirati mize. Rezervirana miza v dvorani 15 din, ob notranji strani 10 din. Rezervirane mize vam nudijo ugodnost, da vam ni treba pri veliki obitki iskati primerne prostora in da vam že pri vstopu v dvorano na prijavo pri blagajni odkaže sponzorirano rezervirano mizo. Pri naročilu izvolite mizo tudi plačati, nakar prejmete potrdilo in na potrdilo točno zarisani prostor rezervirane mize. Rezerviranje miz vse do petka 7. t. m., Tyrševa cesta 1a, IV. Za rezervirano mizo jamči odbor le do 19.40 na večer prireditelje.

— Iz Poročja. Poročili se je v nedeljo v pravoslavni cerkvi g. Miloš Brezovec z go. Ivico Kokalj iz Ljubljane. Bilo srečno!

— Iz Kidanje »nega« je drago. Mestna občina je spet najela okrog 200 delavcev za odkidavanje snega, zaposlenih pa je tudi okrog 250 stalnih domačih delavcev. Razen delavcev za nakladanje snega pa zaposluje mestna občina tudi mnogo volonterov, ki odvažajo sneg v korito Ljubljani. Dnevno stane mestno občino odkidavanje in odvažanje snega blizu 40.000 din.

— Iz Mestno občino vlijudo prosimo za obvestilo, kje se neha asfaltirani pločnik na koncu Prešernove ulice? Ali ta pločnik ne spada pod mestno upravo, ker ga letos delavci ostentativno nočejo očistiti? Ljudje, ki pridejo iz Wolfve ulice, grede nekaj korakov ob verigi, potem se pa pločnik kar na lepem konča in treba je zopet nazaj do povprečne gazi. Tako se še nikdar ni postopalo. Ta del pločnika je treba očistiti, ne pa zahtevati da očistijo vse del hišni posetniki! — Davkoplačevalci.

— Iz Oglejte si lepa in bogata darila Jadranske straže, namenjena najlepšim narodnim nošam na prireditvi 8. t. m. na Tabornu v izložbi »Bate«, Aleksandrova cesta.

— Iz Predavanje »Pestri svet v barvah« ponovi Slovensko planinsko društvo. Osrednje društvo v Ljubljani v tork 11. februarja ob 20. uri v dvorani Delavske Zbornice, ker je bila na prvem predavanju dvorana do zadnjega prostora zasedena in številni ljubitelji barvne fotografije niso dobili mesta ter so morali odditi. Vsi, ki so posetili prvo predavanje, so bili izredno zadovoljni z izbiro barvnih posnetkov ter zanimivimi izjavami predavatelja g. dr. ing. Avčina. Slovensko planinsko društvo hoče nuditi to predavanje tudi ostali množici, ki ni mogla na prvo predavanje. Vstopnice za predavanje v tork 11. t. m. so še na razpolago v društveni pisarni SPD na Aleksandrovi cesti. Pohitite z nakupom, da ne bo dvorana razprodana, predno boste imeli vstopnice za to zanimivo prireditev.

— Iz Viški lutkovni oder. V nedeljo ob 3. popoldne ponovi lutkovni oder Sokola na Viču na splošno željo predstavo »Začarani grad«.

— Iz NA VSAKO MIZO LASKO PIVO! — Iz železničarski športni klub Hermes v Ljubljani priredi v soboto 8. februarja v glasbeni dvorani Sloge družabni večer. Vstop prost. Vljudo vabljeni.

— Iz SSKOJ Ljubljana-Štepanja vas bo nudil na predpustni prireditvi v Sokolskem domu v Štepanji vasi v soboto dne 8. februarja večer vsakomur prijetno zabavo in okrepčilo. Vljudo vabljeni! Zdravo!

— Kletna prestava izvirnega domačega dela Ilke Všetove drame iz življenja dr. Franceta Prešerna »Visoka pesema« bo na obletnico pesnikove smrti v soboto 8. t. m. ob 20.15 v šentjakobskem gledališču. Po I. sliki bo govoril o pesnikovem življenju in delu g. Viktor Markič. Pri predstavi sodelujejo najboljši moči odr: Epyper (Smole), Hanžek (Zois), Klemenčič (Čop), Kosak (Kersnik), Lavrič (Ravnikar), Lombar, Moser, Pevelj, Škerlj (Prešern), Vizjak, Bugarjeva, Grgurevičeva, V. Subic-Murkova. V ostalih vlogah sodeluje ves ansambel odr. V nedeljo 9. t. m. ob 20.15 se bo igra ponovila. Zaradi težkoč v zvezi z velikim številom sodelujočih (preko 40) in tehničnih ovir se je uprava odr odločila le za omejeno število uprizoritev, na kar posebej opozarjamo cenjeno občinstvo. Ker je za predstavo izredno zanimanje, kupite vstopnice že vnaprej. Vstopnice se naroče lahko tudi pisмено. Cene običajne.

— Klub koroških Slovencev vabi vse svoje članke in članice na prvi letošnji članski sestanek (Koroški večer), ki bo dne 8. t. m. ob 20. uri v dvorani kolodvorske restavracije v Ljubljani. Sodelujejo pevec zbora »Gospodovski zvon«.

— Angleško društvo v Ljubljani sporoča, da bo predaval v ponedeljek ob 18. uri v beli dvorani hotela Union pomočni lektor angleškega jezika na univerzi v Ljubljani g. Anthony Robinson o zelo zanimivi temi »Nameščenski družabni klubi v Angliji«. Predavanje bo v angleščini.

— Iz Arteriarna lahkoživka. Navzlic mrazu se je večeraj ob 3 ponoči sprehajala po Sv. Petra cesti 24letna Franciška L. doma iz okolice Cerklje, toda ne sama. Z njo so bili trije precej okajani ponočnjaki. Stražnik je dekle ustavil in zvedel, da se je šele prejšnji dan pripeljala iz Zagreba in je hotela nadaljevati svoje burno življenje v Ljubljani. Odvedel jo je na stražnico, naslednji dan pa je Franciška po zdravniškem pregledu morala na dermatološki oddelek v bolnico.

MALIOGLASI

Beseda 50 par. davek posebej. Prekliti, izjave beseda din 1. davek posebej. Za pisemne odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko. — Popustov za male oglae ne priznamo.

RAZNO

Beseda 50 par. davek posebej. Najmanjši znesek 8. — din

POZORI!

Popraviljam gumasto obutev, v zalogi imam damske gumaste škornje. — Kupujem rabljene moške čevlje, da so le zadnji deli dobri. KLAVER, Vošnjakova ul. 4. 459

POSTELJNE MREŽE

Izdeluje in ima stalno v zalogi — rabljene se sprejmejo v popravilo najceneje — ALOJZ ANDLOVIC, Gregorčičeva 5. 8. T.

KLIŠEJE

ENO. VEČBARVNE JUGOGRAFIKA SV. PETRA NASIP 23

POUK

zganite se pravočasno in preiskrite otrokom dobrega inštruktora. Ponudbe na upravo lista pod »Profesore«. 2674

Iz Celja

— Iz Popravila prečiščajših ur izvršuje F. Čuden, Prešernova ul. 1. Nakup zlata in srebra. 37-n

— Iz Izobesite zastave! Mestno županstvo vabi vse hišne posestnike v Celju, da ob 1. zletu slovenskih smučarjev, ki bo od 7. do 9. t. m. v Celju izobesijo na svojih hišah zastave v pozdrav udeležencem zletu.

— V cilku zdravstvenih predavanj na ljudskem vsenališču bo predaval dr. med. dr. Pavel Pehani iz Celja o temi »So av in njega nevarnost«. Zanimivo in poučno predavanje bodo sornilemi skioptične ilike.

— Dve uprizoritvi »Haba« kuka. Narodno gledališče v Mariboru bo uprizorilo v tork 11. t. m. ob 20 in v sredo 12. t. m. v celjskem gledališču burko s petimi »Habakuk«. ki io ie napisal Celjan dr. Rudolf Dobovšek in ugalsil celjski ro ak Radovan Gobec šolski upravitelj v Jurklostru Obe predstavi sta izven abonmaja Vstopnice za prvo predstavo so razprodane. Ker pa ie tudi za drugo predstavo samo še nekaj sedežev na razpolago, na si občinstvo čimprej nabavi vstopnice v predprodaji v Slomškovi knjigarni Vsi, ki so si rezervirali sedeže, dai dvignejo vstopnice najpozneje do sobote 8. t. m. v Slomškovi knjigarni, ker bodo vstopnice sicer oddane družim reflektantom.

— Potrošnja plina v Celju narašča. Mestna plinarra v Celju ie lani prodicirala iz 557.300 kg premoga 210.572 m³ plina. 334.380 kg koka in 27.319 kg katrana. Število privatnih konzumentov ie lani naraslo od 528 na 552 konzum pa se ie dvignilo od 142.940 na 162.662 m³ t i za 14%. V zadnjih desetih letih se ie potrošnja plina v Celju podvojila.

— Dajte na razpolago sobe za smučarje! Prosimo vse Celjane, ki imajo na razpolago sobe odnose prenočišče za tekmovalce, ki se bodo udeležili 1. zleta slovenskih smučarjev v Celju od 7. do 9. t. m. da bi to takoj javili zletni pisarni v oslopiu Delavske zbornice v Celju.

— Umri ie v tork večer v celjski bolnici zadel od možganske kapi v starosti 37 let g. Baldo Dretiček uradnik Cejske poštilnice d d v Celju. Pokojni ie bil odličen uradnik in značen mož, ter ie služboval v Celjski poštilnici nad 30 let. Zaušča ženo in sinčka. Pokreb bo v petek ob 16 izpred mrtvašnice na mesnem pokopališču. Pokojnemu bodi hvalen b'az spomin, svojcem naše iskreno sožalje!

— Po štirih letih so ga prišli Celjska policija ie aretirala 38letnega brezposelnega mehanika Nikolo S iz Mokronoga, ki ga ie štiri leta zasledilo orožništvo v Splitu. Nikolo S ie leta 1936 izvršil v imotkem srezu mnogo vlovov in tatvin. Pokradel ie mnogo blaza in nad 20.000 din gotovine. Očividno ima na vesti tudi ravne vlove in tatvine, izvršene v zadnjem času v Celju in okolici. V tork ie prodal na

Trgovski sotrudniki v specerijski stroki

Kako bi bilo mogoče pomagati jim iz težkega gnotnega položaja

Ljubljana, 6. februarja
Širši javnosti brzkone ne bo znano, da so trgovski sotrudniki specerijske stroke gnotno med vsemi svojimi tovariši v najslabšem položaju. Učna doba traja zanje enako dolgo kakor za vse druge stroke. Tudi predizobrazba je ista. Po končani učni dobi pa dobi pomočnik komaj 1150 din na mesec. S tem naj plačuje stanovanje, hrano in vse male potrebe. S tem naj skrbi za obuvale, obleke in perilo ob današnji dragini! Kako naj pomočnik kak dinar prihrani, da bi imel sredstva za osamosvojitve, ko si pa v vrsti let ob varnem načinu življenja pritrja komaj toliko, da je primerno dostojno oblečen!

Na ustanovitve družine seveda tudi ne sme misliti. Saj je značilno, da v speceriji skoraj noben sotrudnik ni oženjen, ker ne more vzdrževati družine!

Po drugi strani trgovski sotrudniki te stroke vedo, da šefi ob današnjih nabavnih cenah specerijskega blaga in teh detajlnih cenah ne zmorejo višjih plač. Saj pri marsikaterem blagu ostane komaj za najnujnejšo režijo. Tako dejansko veljajo minimalne plače le za pomočnike specerijske stroke, dočim za druge stroke ne veljajo, ker tam zaradi višjega dobička svoje namenece lahko boljše plačujejo.

Vprav sedaj, ko se maskirirajo cene, bi bilo treba misliti tudi na položaj trgovskih pomočnikov v speceriji ter dovoliti trgovcem s specerijskim blagom višji procent zaslužka, da se jim tako omogoči boljše plačevanje pomočnikov. Prejemke specerijskih pomočnikov bi bilo na vsak način treba izenačiti z onimi, ki jih imajo tovariši v trgovinah z železino, manufakturo in drugih strokah.

Vsi trgovski pomočniki bi se morali odločno zavzeti tudi za to, da se omeji število vajencev. Naval vajencev je zlasti v speceriji stroki, kjer se največ obratuje z vajenci, takšen, da nudi vajencem le

Sp. Hudinji pri Celju žensko uro z verižico in nekaj ženskih oblek, ki jih ie očividno nekje ukradel. Nikolo S. bodo opremili v Split in ga izročili tamkajšnjemu orožništvu.

Snežne razmere

Poročilo Tujskoprometnih zvez v Ljubljani in Mariboru ter SPD 6. februarja 1941

Rateče-Planica 870 m: —6, oblačno, 100 cm snega, pršic
Planica-Slana 950 m: —8, oblačno, 130 cm snega, pršic
Podkoren 800 m: —6, oblačno, 65 cm pršica na 40 podlage
Kranjska gora 810 m: —6, megla, 100 cm snega, pršic
Erjavčeva koča na Vršku 1515 m: —4, delno oblačno, 60 cm pršica na 100 cm podlage
Bohinj-Sv. Janez 530 m: —2, oblačno, 30 cm snega
Bohinj-Zla-otog 530 m: —3, oblačno, 100 cm snega, osršenjen
Bled 501 m: —3, megla, 75 cm snega, pršic
Radovljica 470 m: —4, oblačno, 65 cm snega
Pokljuka 1800 m: —4, jasno, 150 cm snega, pršic
Jezerško 890 m: —7, jasno, 105 cm snega, pršic
Doma na Komni 1520 m: —4, oblačno, 80 cm pršica na 210 podlage
Doma na Kravcu 1700 m: —4, oblačno, 200 cm snega, pršic
Koča na Veliki planini 1558 m: —8, oblačno, 180 cm snega, pršic
Polzevo 620 m: —7, oblačno, 60 cm snega, pršic
Kurešček 833 m: —5, oblačno, 50 cm snega, pršic
Rašica 789 m: —9, oblačno, 65 cm snega, pršic
Socražica 550 m: —3, oblačno, 60 cm snega, pršic
Mirzača, Kum. Sv. Plalina: —4, oblačno, 60 cm snega, osršenjen
Postarski dom 910 m: —9, jasno, 50 cm pršica na 15 podlage
Pohorški dom 1030 m in Mariborska koča 1080 m: —9, oblačno, 55 cm pršica na 20 podlage
Sokolaki dom 1100 m: —9, oblačno, 55 cm pršica na 30 podlage
Kremšarjev vrh 1161 m: —10, oblačno, 35 cm pršica na 70 podlage
Rimski vrlec 530 m: —8, oblačno, 94 cm snega, pršic
Peca 1654 m: —2, oblačno, 120 cm snega, pršic
Maribor 274 m: —5, oblačno, 70 cm snega, pršic
Rogaska Stalina 238 m: —4, oblačno, 14 cm snega, južen.

Iz Ptuj

— Dramsko društvo vprizori v nedeljo 9. t. m. ob 15. v Mestnem gledališču kot ljudsko predstavo Wernerjevo komedijo v treh dejanjih: »Na ledeni plošči«. Cene znižane.

slabe izgleda za bodočo pomočniško zaposlitev.

Hkratu apeliramo pomočniki te stroke tudi na stranke, naj še navajajo na red in točnost. Specerist je tudi človek, ki po celodnevem delu želi počitka. Zato stranke prosimo, naj prilagajo nakupovne svoje potrebe med delovnim časom, ne pa zadnji trenotek, ko bi bilo treba trgovino že zapreti.

Tudi naj stranke premislijo doma, kaj žele kupiti, da se potem delo v trgovini čim bolj poenostavi. Vemo pa, da je težko zlasti delavskim družinam, kjer družinski poglavarji dobivajo svoje tedenske prejemke šele ob sobotah. Te stranke naj bi se s trgovci dometle v tem smislu, da prilagajo naročat blago za tedensko porabo ob petkih, račune pa poravnava ob ponedeljkih. Na ta način bi bila lahko postrežba bolj vestna in ljudna. Hkratu bi odpadla nepotrebnega gneča in še bolj nepotrebno podaljševanje delovnega časa. Glede tega posebej opozarjamo, da smo speceristi v primeri s trgovci drugih strok precej na slabšem. Zjutraj odpiramo črtit do pol ure prej lokale kakor druge stroke, večer jih pa zapiramo pol ure kasneje. Ako se nam zvečer tik pred koncem delovnega časa natrpa v lokal cela vrsta stalnih zamudnih strank, moramo zaradi njih delo podaljšati za celo uro. Za tem je

Kako dolgo bodo počivala motorna vozila?

Velik zastoj motorizacije v naši državi — Razvoj po sedanji vojni?